

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 176/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť E. V., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7 CoP 118/2012 z 30. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. V. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2012 doručená sťažnosť E. V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 CoP 118/2012 z 30. októbra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 26 P 201/2007 z 2. februára 2012 bola sťažovateľovi uložená povinnosť prispievať na výživu svojich dvoch maloletých dcér spolu sumou 330 € mesačne za obdobie od 17. septembra 2007 do 5. decembra 2008. Takto vzniknuté dlžné výživné za uvedené obdobie v celkovej výške 4 715,50 € okresný súd zaviazal sťažovateľa uhradiť do 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo zmeniť napadnutý výrok rozsudku a zaviazat ho platením výživného vo výške 33,19 € na každé z maloletých detí. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch o určení výživného a dlžnom výživnom.

3. Okresný súd pri svojom rozhodnutí o výške výživného pre maloleté dcéry sťažovateľa v sume spolu 330 € mesačne (200 € maloletá S. a 130 € maloletá L.) vychádza predovšetkým zo skutočnosti, že sťažovateľ bol v rozhodnom období jediným spoločníkom a konateľom spoločnosti W., s. r. o., ktorá vznikla 10. januára 2007. Táto spoločnosť mala pri svojom vzniku splatené základné imanie vo výške 4 000 000 Sk. Zároveň súd prihliadol na závery znaleckého posudku vypracovaného znalcom Ing. J. Š. z odboru ekonómie a manažmentu v konaní o rozvod manželstva účastníkov a úpravu rodičovských práv a povinností, ktoré s touto vecou súviselo a bolo vedené na okresnom súde pod sp. zn. 30 C 151/2007. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že spoločnosť W., s. r. o., dosiahla v roku 2008 zisk vo výške 4 813 €, no po odrátaní nákladov, ktoré neboli nevyhnutné na ďalšie hospodárenie, by bol stav finančných prostriedkov vyšší o 370 051 Sk.

4. Proti týmto skutkovým a právnym záverom okresného súdu predložil sťažovateľ v odvolaní svoje argumenty. Sťažovateľ predovšetkým zdôrazňoval, že finančné prostriedky použité ako vklad do spoločnosti W., s. r. o. neboli jeho, ale že išlo o vklad tichého

spoločníka. Sťažovateľ aj reálne predložil zmluvu o tichom spoločenstve, avšak súd si na základe znaleckého posudku osvojil názor, že zmluva o tichom spoločenstve nebola naplnená, pretože z účtovníctva spoločnosti takáto skutočnosť nevyplývala. Sťažovateľ namietal nesprávnosť záveru okresného súdu o výške jeho životnej úrovne aj tým, že vklad sťažovateľa vo výške 4 000 000 Sk do jeho obchodnej spoločnosti bol realizovaný už pred 10. januárom 2007, teda vyše 9 mesiacov pred začiatkom obdobia, za ktoré mu bolo určené výživné. Sťažovateľ tiež poukazoval na to, že po jeho nedobrovoľnom odchode si zo spoločnej domácnosti nezobral nič, naopak, matke maloletých ešte ostali finančné prostriedky v sume 705 000 Sk, o ktorých nadobudnutie sa pričínil predovšetkým on. Podľa sťažovateľa krajský súd na tieto rozsiahle námietky prakticky vôbec nereagoval. Sťažovateľovi preto nie je jasné, prečo krajský súd jeho námietky nezohľadnil, a vyhodnotil závery okresného súdu ako správne. Sťažovateľ preto považuje napadnuté rozhodnutie za nedostatočne odôvodnené a zároveň za nepreskúmateľné, pretože nedáva jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na to, prečo krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu z 2. februára 2012.

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd pri predbežnom prerokovaní prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne o nej rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že napadnutým rozsudkom krajského súdu a jemu predchádzajúcim postupom bolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd zakázal krajskému súdu pokračovať v porušovaní označených práv, aby napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu jeho trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

8. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní

pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Takto ustálené zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti tvorili aj v tejto veci základ na rozhodnutie ústavného súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podstata sťažnosti sa týka predovšetkým nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu. Podľa sťažovateľa krajský súd nereagoval a ani sa nevysporiadal s jeho námietkami, iba skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa. V napadnutom rozsudku chýba prepojenie medzi námietkami sťažovateľa a závermi krajského súdu. Sťažovateľovi preto nie je jasné, prečo „... *reálne prostriedky vo výške viac než 700 000,- Sk, s ktorými ako s výsledkami činnosti sťažovateľa mohla v rozhodujúcom čase matka disponovať, neboli zohľadnené a prečo*

fiktívne prostriedky, s ktorými mal navyše disponovať trištvrte roka pred časom, za ktorý mu bola určená vyživovacia povinnosť, zohľadnené boli“.

Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný, pretože nedáva jasné odpovede na jeho argumenty uvedené v odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 2. februára 2012. Uvedenými nedostatkami mal krajský súd porušiť sťažovateľovo základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

10. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

11. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu a nezistil v ňom sťažovateľom vyčítané nedostatky. Skutkové závery krajského súdu nemožno hodnotiť ako svojvoľné, ktoré by nemali oporu v dokazovaní uskutočnenom okresným súdom. Krajský súd v napadnutom rozsudku zaujal presvedčivé a zároveň právne korektné stanovisko k námietkam sťažovateľa, výslovne sa zaoberal aj tými argumentmi sťažovateľa, v ktorých sa snažil preukázať, že suma 4 000 000 Sk do jeho spoločnosti bola vkladom tichého spoločníka, a teda že nešlo o jeho finančné prostriedky. Krajský súd sa v tejto otázke oprel o závery znaleckého posudku, ktoré sťažovateľ, kvalifikovane právne zastúpený advokátkou, nespochybnil, resp. zo sťažnosti a ani z jej príloh to nevyplývalo. Krajský súd zaujal nepochybné správne a jednoznačné stanovisko aj k ďalšiemu tvrdeniu

sťažovateľa, podľa ktorého pri určovaní jeho vyživovacej povinnosti malo byť zohľadnené, že matke maloletých detí ostali finančné prostriedky vo výške viac ako 700 000 Sk. Takéto finančné prostriedky, pokiaľ skutočne patrili do výlučného vlastníctva sťažovateľa, predstavovali jeho pohľadávku voči matke maloletých detí, ktorú však nemožno započítať na výživné pre maloleté deti v zmysle § 76 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Sťažovateľ preto dostal odpoveď na uplatnené odvolacie dôvody. Krajský súd v napadnutom rozsudku jasne a určito odôvodnil, prečo považoval skutkové a právne názory okresného súdu za správne. Napadnutý rozsudok krajského súdu preto rozhodne nemožno hodnotiť ako nepreskúmateľný.

12. Podľa ústavného súdu je napadnutý rozsudok krajského súdu určitý a zrozumiteľný a zároveň dostatočným spôsobom zaujíma stanovisko k postate námietok uvedených v sťažovateľovom odvolaní. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu zistil, že tento sa ústavne prijateľným spôsobom vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa. Nezistil žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné toto rozhodnutie označiť za nezlučiteľné s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou ustanovenými princípmi súdneho rozhodovania (čl. 144 ods. 1 ústavy). V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných

ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03), pričom v konkrétnych okolnostiach danej veci sa tak podľa názoru ústavného súdu nestalo.

13. Z uvedeného dôvodu podľa názoru ústavného súdu nejestvuje príčinná súvislosť medzi označenými právami sťažovateľa a napadnutým rozsudkom krajského súdu, či jeho postupom pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľom označených práv. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia. Preto považuje ústavný súd sťažnosť proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ako aj jeho postupu v celom rozsahu za zjavne neopodstatnenú, čo je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

14. Pretože sťažnosť bola v celom rozsahu odmietnutá, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, pretože tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2013